

Nález

Ústavního soudu - III. senátu složeného z předsedy senátu JUDr. Jiřího Muchy a soudců JUDr. Jana Musila a JUDr. Pavla Rychetského - ze dne 12. ledna 2005 sp. zn. III. ÚS 441/04 ve věci ústavní stížnosti R. M. proti usnesení Městského soudu v Praze z 30. 4. 2004 sp. zn. 8 To 220/2004 a proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 z 18. 3. 2004 sp. zn. 43 Nt 6207/2002 o zamítnutí stěžovatelova návrhu na povolení obnovy řízení v trestní věci.

Usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 8 To 220/2004 ze dne 30. dubna 2004 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 43 Nt 6207/2002 ze dne 18. března 2004 se ruší.

Odůvodnění

I.

Rekapitulace návrhu

Návrhem doručeným Ústavnímu soudu 14. 7. 2004 (podán k poštovní přepravě 13. 7. 2004), který jinak splňoval náležitosti podle zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, se stěžovatel domáhal vydání nálezu, podle něhož se usnesení Městského soudu v Praze (dále též "odvolací soud" nebo "městský soud") sp. zn. 8 To 220/2004 ze dne 30. 4. 2004 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 (dále též "obvodní soud") sp. zn. 43 Nt 6207/2002 ze dne 18. 3. 2004 zrušují a věc se podle § 314h a násl. trestního řádu vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 1 k dalšímu řízení.

Stěžovatel uvedl, že byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 8 T 103/2000, ze dne 19. 6. 2001 (samosoudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. O. K.) ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze sp. zn. 5 To 414/2001, ze dne 2. 10. 2001 shledán vinným trestnými činy útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a) trestního zákona a výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona, za což mu byl uložen trest obecně prospěšných prací ve výměře 150 hodin. Skutku se měl dopustit tím, že dne 1. 5. 2000 kolem 13.40 hod v Praze 1 na Střeleckém ostrově fyzicky napadl strážníka Městské policie Praha J. J. (dále též "poškozený") údery pěstí do ramene zezadu a kopem do spodní části těla.

Stěžovatel navrhl obnovu řízení, tento návrh však byl usnesením obvodního soudu sp. zn. 43 Nt 6207/2002 ze dne 25. 3. 2003 zamítnut. Tentýž den se stěžovatel dozvěděl, že poškozený již od roku 1998 působí jako soudce přisedící obvodního soudu, takže soudci obvodního soudu rozhodovali o svém kolegovi. Stížnost proti zamítnutí návrhu na povolení obnovy vzal proto zpět a podal dne 17. 4. 2003 nový návrh na povolení obnovy řízení. V něm vedle nových důkazů uvedl i námitku podjatosti a zároveň navrhl, aby věc byla obvodnímu soudu odňata a přikázána podle § 25 trestního řádu jinému soudu. Na základě tohoto návrhu se z projednání věci postupně vyloučily 2 soudkyně obvodního soudu JUDr. O. K. a JUDr. I. P., a poté třetí soudkyně, jíž byla věc přidělena, JUDr. D. Š., usnesením sp. zn. 43 Nt 6207/2002 ze dne 20. 10. 2003 rozhodla, že podjatá není. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel stížnost, kterou městský soud svým usnesením sp. zn. 8 To 481/2003 z 28. 11. 2003 zamítl. Následně pak obvodní soud stěžovatelův návrh na obnovu řízení projednal a napadeným usnesením zamítl jako nedůvodný. Stížnost proti tomuto usnesení městský soud napadeným usnesením zamítl.

Stěžovatel dále tvrdil, že z rozvrhu práce obvodního soudu v roce 2003 je zřejmé, že soudkyně JUDr. D. Š. působila minimálně v tomto období jako zastupující soudkyně ve stejném trestním senátu jako poškozený (5 T).

Podle stěžovatele tím bylo porušeno jeho základní právo na spravedlivý proces před nezávislým a nestranným soudem podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina") a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb., dále jen "Úmluva"). Je-li jeden z účastníků řízení kolegou soudce, který ve věci rozhoduje, nebo jinou osobou působící na stejném pracovišti, vytváří to u soudce nutně tak silné vnitřní zábrany a vzniká tak silná vedlejší motivace, že jeho rozhodnutí nelze pokládat za nestranné. Vedle toho tím, že městský soud do dnešního dne nerozhodl o procesním návrhu stěžovatele na delegaci věci podle § 25 trestního řádu, bylo porušeno i jeho základní právo na zákonného soudce podle čl. 38 odst. 1 Listiny.

Návrh na delegaci nebyl v rozporu s § 25 trestního řádu předložen městskému soudu, ale obvodní soud v projednání věci stěžovatele pokračoval, aniž by o jeho procesním právu bylo rozhodnuto. V této souvislosti odkázal na nález sp. zn. III. ÚS 561/02. Stěžovatel poukázal též na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, u něhož je porušení práva na nestranný soud (impartial tribunal) častou agendou (např. rozhodnutí Wettstein proti Švýcarsku, Piersack proti Belgii či Pabla KY proti Finsku).

Stěžovatel konstatoval, že v daném případě je objektivní skutečností, že obvodní soud rozhodoval o vlastním přisedícím, což podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva oprávněnou pochybnost o jeho nestrannosti zakládá.

II.

Řízení a dokazování před Ústavním soudem

Ústavní soud si k posouzení věci vyžádal soudní spisy sp. zn. 8 T 103/2000 a sp. zn. 43 Nt 6207/2002.

Ze soudního spisu sp. zn. 43 Nt 6207/2002 Ústavní soud zjistil, že stěžovatel podáním ze dne 17. 4. 2003 (č. l. 51) učinil návrh na obnovu řízení ve věci sp. zn. 8 T 103/2000. Současně v tomto podání učinil "námitku podjatosti ve smyslu § 30 a násl. trestního řádu směřující vůči všem soudcům a dalším orgánům Obvodního soudu pro Prahu 1" z důvodu, že poškozený v trestní věci, J. J., působil od roku 1998 jako přisedící Obvodního soudu pro Prahu 1, a navrhl, "aby soud na základě této námítky věc ještě před meritorním projednáním návrhu postoupil soudu nepodjatému."

Usnesením č. j. 43 Nt 6207/2002-54 ze dne 28. 4. 2003 soudkyně JUDr. O. K. vyslovila, že je podle § 30 odst. 1 trestního řádu vyloučena z projednání návrhu na obnovu řízení. V odůvodnění uvedla, že jí v době rozhodování rozsudkem ani doposud nebyla známa skutečnost, že poškozený působí u Obvodního soudu pro Prahu 1 jako přisedící. K podjatosti však podle odůvodnění došlo proto, že odsouzený (stěžovatel) při veřejném zasedání o předchozím návrhu na obnovu řízení samosoudkyni slovně napadl tím, že by měla zvažovat odchod z justice, a dále měl podle státní zástupkyně při odchodu ze soudní síně prohlásit, že bude usilovat o to, aby soudkyně v justici nezůstala. Za těchto okolností nebylo lze zcela vyloučit poměr soudkyně k projednávané věci, resp. určitou podjatost vůči odsouzenému.

Usnesením č. j. 43 Nt 6207/2002-57 ze dne 14. 7. 2003 se v této věci vyloučila další soudkyně, již byla věc přidělena, JUDr. I. P. s odůvodněním, že vzhledem k působení poškozeného J. J. jako přisedícího Obvodního soudu pro Prahu 1 je dána objektivní skutečnost, z níž lze podjatost soudců tohoto soudu dovozovat. Dále byl odsouzený toutéž soudkyní souzen za obdobný trestný čin pod sp. zn. 4 T 143/2001 a byl jí v prvním stupni shledán vinným (odvolacím soudem však byl zproštěn obžaloby). Nadto ve věci proti Z. Z., sp. zn. 4 T 182/2001, souzené touto soudkyní se R. M. (pozn. red.: stěžovatel) jako veřejnost choval nevhodně. Všechny tyto skutečnosti ve svém souhrnu mohou podle odůvodnění usnesení zavdávat domněnku podjatosti samosoudkyně JUDr. I. P.

Usnesením č. j. 43 Nt 6207/2002-60 ze dne 20. 10. 2003 rozhodla JUDr. D. Š., že podle § 31 odst. 1 trestního řádu není vyloučena z vykonávání úkonů trestního řízení ve věci R. M. V odůvodnění uvedla, že poškozený je sice přisedícím Obvodního soudu pro Prahu 1, nicméně není přisedícím v senátu JUDr. D. Š., samosoudkyně jej osobně nezná a nikdy se s ním osobně nesešla a poškozený se jako přisedící nikdy neúčastnil jednání v jejím senátu.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel stížnost (č. l. 65), v níž uvedl, že usnesení není v souladu se zákonem a že jsou splněny podmínky pro postup podle § 25 trestního řádu (s odkazem na judikát Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tz 19/93 - Rt 39/93), a navrhl, aby odvolací orgán napadené usnesení zrušil a jeho trestní věc Obvodnímu soudu pro Prahu 1 odňal a přikázal jinému okresnímu soudu. Městský soud v Praze usnesením sp. zn. 8 To 481/2003 ze dne 28. 11. 2003 stížnost jako nedůvodnou zamítl. Ztotožnil se s odůvodněním napadeného usnesení a konstatoval, že nebyly splněny žádné podmínky, které má na mysli ustanovení § 30 odst. 1 trestního řádu.

Napadeným usnesením č. j. 43 Nt 6207/2002-105 ze dne 18. 3. 2004 Obvodní soud pro Prahu 1 návrh na povolení obnovy řízení zamítl. Ve stížnosti proti tomuto usnesení stěžovatel navrhl, aby je

odvolací soud zrušil a vedle toho aby v souladu s § 25 trestního řádu věc z důvodu možné podjatosti soudců soudu prvního stupně tomuto soudu odňal a delegoval ji jinému okresnímu soudu. Napadeným usnesením sp. zn. 8 To 220/2004 ze dne 30. 4. 2004 Městský soud v Praze stížnost jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že o námitkách podjatosti bylo již opakovaně rozhodnuto stejně jako o návrhu podle § 25 trestního řádu, a odkázal přitom na odůvodnění usnesení obvodního soudu č. j. 43 Nt 6207/2002-60 ze dne 20. 10. 2003 a usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 8 To 481/2003 ze dne 28. 11. 2003. K návrhu na postup podle § 25 trestního řádu uvedl, že důležitým důvodem skutečně může být i okolnost, že u soudu, u kterého byla podána obžaloba, působí soudce, který byl v případě trestného činu útoku na veřejného činitele tímto činem poškozen, leč v daném případě šlo o přisedícího, s nímž předsedkyně senátu ve věci rozhodující vůbec nepřišla do styku a musela si ověřit, zda poškozený skutečně jako přisedící působí.

K výzvě Ústavního soudu podal své vyjádření ze dne 16. 9. 2004 Městský soud v Praze, který odkázal na odůvodnění svého napadeného usnesení. Vedle toho vyslovil názor, že stížností mělo být napadeno zřejmě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 43 Nt 6207/01 (sic - pozn. red.: správně 43 Nt 6207/02) ze dne 25. 3. 2003 nebo sp. zn. 43 Nt 6207/01 (sic - pozn. red.: správně 43 Nt 6207/02) ze dne 20. 10. 2003 či usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 8 To 481/03; zřejmě těmito rozhodnutími bylo rozhodováno o návrzích stěžovatele na postup dle § 25 trestního řádu.

Podle vyjádření vedlejšího účastníka, Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1, ze dne 8. 10. 2004 nebyly prokázány v rámci řízení o obnovu nové skutečnosti, než které byly prokázány v hlavním líčení. Postup soudu ve smyslu § 283 písm. d) trestního řádu byl důvodný.

Obvodní soud pro Prahu 1 ve svém vyjádření ze dne 16. 10. 2004 konstatoval, že ústavní stížnost stěžovatele je zjevně neopodstatněná, a navrhl ji z tohoto důvodu odmítnout. Poškozený J. J. nikdy nepůsobil jako přisedící v senátu JUDr. D. Š. Obvodní soud připustil, že v určitém období JUDr. D. Š. zastupovala JUDr. V. B. dle platného rozvrhu práce, v jejímž senátu 5 T působí i poškozený, nicméně ani v období faktických zástupů (čerpání řádné dovolené, nemoc, apod.) nepůsobil poškozený jako přisedící v senátu JUDr. D. Š.; předsedkyně senátu JUDr. D. Š. by totiž rozhodovala s přisedícími, kteří byli určeni do jejího senátu, nikoli s přisedícími, kteří byli určeni do senátu JUDr. V. B., nehledě na to, že v případě faktického zastupování se kromě vazebních věcí jiné věci neprojednávají a nerozhodují. Obvodní soud pro Prahu 1 vyslovil přesvědčení, že soudkyně JUDr. D. Š. neměla žádný poměr k projednávané trestní věci stěžovatele ani k osobám v této trestní věci vystupujícím.

K dalším důvodům ústavní stížnosti obvodní soud uvedl, že nebylo nutné předkládat návrh na delegaci Městskému soudu v Praze, neboť o možné podjatosti bylo pravomocně rozhodnuto v tom smyslu, že JUDr. D. Š. vyloučena nebyla; nebyl tak dán důvod k postupu podle § 25 trestního řádu, tj. k odnětí a přikázání věci stěžovatele jinému soudu, neboť nebyla splněna podmínka důležitého důvodu, např. vyloučení všech soudců obvodního soudu; k tomu totiž nedošlo.

Výše citovaná vyjádření byla stěžovateli zaslána na vědomí. Stěžovatel ve své replice ze dne 2. 12. 2004 k argumentaci Obvodního soudu pro Prahu 1 o zastupování uvedl, že jde o flagrantní porušení práva na zákonného soudce, neboť skutečnost, že se nařízeného jednání nemůže zúčastnit jeden člen senátu, nemůže být důvodem pro výměnu jeho dalších dvou členů, kteří v důsledku absence svého kolegy nepřestali být zákonnými soudci podle čl. 38 odst. 1 Listiny. Podle stěžovatele se účastník nevypořádal s jeho základním argumentem, že v době projednávání stěžovatelovy trestní věci JUDr. D. Š. prokazatelně věděla a JUDr. O. K. mohla vědět, že rozhodují o vlastním kolegově a posuzují věrohodnost jeho výpovědi ve vztahu k výpovědi stěžovatele.

Stěžovatel dále uvedl, že zákonné předpoklady zakládající vyloučení existovaly nejen u soudce, který jeho věc projednával, ale byly dány i u dalších soudců obvodního soudu. Procesní formou, jak tuto situaci řešit, není vyloučení všech soudců - zákon skutečně neumožňuje vyloučit jiné soudce než ty, kterým byla věc přidělena - ale právě rozhodnutí o delegaci věci jinému soudu podle § 25 trestního řádu, jak stěžovatel navrhoval.

K ústnímu jednání konanému 12. 1. 2005 se dostavil pouze právní zástupce stěžovatele. Ústavní soud se usnesl, že bude v nařízeném ústním jednání pokračovat v nepřítomnosti stěžovatele, účastníků a vedlejšího účastníka. Právní zástupce stěžovatele nenavrhl žádné další důkazy a ve své závěrečné řeči na svém původním návrhu setrval.

III.

Hodnocení Ústavního soudu

Předtím, než Ústavní soud stížnost meritorně posoudí, musí ověřit, zda byly splněny formální procesní podmínky pro projednání věci, mimo jiné byla-li ústavní stížnost podána ve lhůtě podle § 72 odst. 2 zákona o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, a je-li přípustná, zejména ve světle námitky Městského soudu v Praze, že stěžovatel měl napadnout již usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 43 Nt 6207/01 (sic - pozn. red.: správně 43 Nt 6207/02) ze dne 25. 3. 2003 nebo sp. zn. 43 Nt 6207/01 (sic - pozn. red.: správně 43 Nt 6207/02) ze dne 20. 10. 2003 či usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 8 To 481/03, neboť těmito rozhodnutími údajně bylo rozhodováno o návrzích stěžovatele na postup dle § 25 trestního řádu. Stěžovatel naproti tomu tvrdil, že obecné soudy o jeho návrhu na odnětí a přikázání věci podle § 25 trestního řádu nerozhodly.

Ústavní soud konstatuje, že obecnou podmínkou přípustnosti ústavní stížnosti je vyčerpání všech procesních prostředků, které zákon k ochraně práva poskytuje. Ze zásady subsidiarity ústavní stížnosti vyplývá závěr, že zákon má na mysli zejména procesní prostředky proti meritorním rozhodnutím, a nikoli proti dílčím procesním, byť samostatně pravomocným rozhodnutím. Z tohoto pravidla Ústavní soud ve své judikatuře připouští výjimky spočívající v tom, že lze napadat i rozhodnutí, která jsou způsobilá bezprostředně a citelně zasáhnout do základních práv stěžovatele a která tvoří samostatnou uzavřenou součást řízení, přestože řízení ve věci samé dosud neskončilo (např. rozhodnutí o stížnosti proti usnesení o vzetí do vazby). V takovém případě Ústavní soud nepovažuje ústavní stížnost za předčasnou a připustí ji k meritornímu projednání. Nemůže však být stěžovateli na újmu, pokud ústavní stížnost s ohledem na její subsidiární charakter v tomto okamžiku neuplatní a s ústavněprávní argumentací počká až na ústavní stížnost podanou proti rozhodnutí o posledním opravném prostředku ve věci samé. Tak by tomu mohlo být pouze tehdy, kdyby otázka, o níž bylo rozhodnuto v relativně samostatné fázi řízení, nemohla být v dalším průběhu řízení znovu posouzena (např. uvalení vazby), a tedy ani nastolena v ústavní stížnosti proti posledním rozhodnutí ve věci samé.

V nyní projednávaném případě však Ústavní soud zjistil, že námitka Městského soudu v Praze není důvodná, neboť obecné soudy o návrhu stěžovatele na delegaci podle § 25 trestního řádu procesně nerozhodly. V nález sp. zn. III. ÚS 561/02 ze dne 16. 1. 2003 (nález č. 9, svaze 29 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, str. 63) přitom Ústavní soud podobný případ již řešil. Ani nyní neshledal důvody, proč by se měl od právního názoru vysloveného v tomto nálezu odchýlit, když i relevantní skutkové okolnosti, na nichž byl tento nález postaven, jsou obdobné.

Stěžovatel učinil spolu s návrhem na vyloučení soudců Obvodního soudu pro Prahu 1 též návrh na odnětí a přikázání věci podle § 25 trestního řádu. Na tento návrh Obvodní soud pro Prahu 1 nereagoval tak, jak měl, tj., nepředložil jej Městskému soudu v Praze k rozhodnutí (příslušnost tohoto soudu vyplývala ze skutečnosti, že stěžovatel navrhl přikázání věci jinému okresnímu soudu, u jehož soudců nebudou existovat oprávněné pochybnosti o jejich nepodjatosti, byť konkrétní jiný okresní, resp. obvodní soud neoznačil). Tuto skutečnost výslovně připustil i Obvodní soud pro Prahu 1 ve svém vyjádření ze dne 16. 10. 2004. Toto pochybení nenapravit ani Městský soud v Praze při rozhodování o stížnosti stěžovatele proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 43 Nt 6207/02 ze dne 20. 10. 2003, jímž JUDr. D. Š. vyslovila, že není vyloučena, neboť svým usnesením, sp. zn. 8 To 481/03 ze dne 28. 11. 2003 pouze jeho stížnost zamítl, aniž by současně samostatným výrokem rozhodl o návrhu na delegaci věci ve smyslu § 25 trestního řádu. Městský soud v Praze dokonce v narativní části odůvodnění výslovně uvedl, že stěžovatel takový návrh učinil, nepromítl však tuto skutečnost ani do výroku, ani do vlastního odůvodnění zamítavého usnesení, v němž pouze konstatoval, že nebyly splněny podmínky § 30 odst. 1 trestního řádu pro vyloučení soudce z řízení.

Stěžovatel v dalším řízení opakovaně navrhoval delegaci ve smyslu § 25 trestního řádu, naposledy ve stížnosti proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 43 Nt 6207/2002 ze dne 18. 3. 2004, kterým byl návrh na obnovu řízení zamítnut, ale ani o tomto návrhu Městský soud v Praze procesně nerozhodl. Napadeným usnesením sp. zn. 8 To 220/2004 ze dne 30. 4. 2004 stížnost stěžovatele zamítl; v odůvodnění se o návrhu na delegaci věci sice zmínil, odkázal však na své předchozí rozhodnutí a nad rámec věci konstatoval, že důvodem k delegaci může být pouze případ vyloučení všech soudců příslušného soudu, což se nestalo.

Skutečnost, že o návrhu stěžovatele na odnětí a přikázání věci podle § 25 trestního řádu nebylo jednoznačně procesně rozhodnuto za situace, kdy stěžovatel tento návrh podložil závažnými důvody způsobilými zpochybnit nestrannost soudců obvodního soudu, by sama o sobě byla důvodem pro zrušení napadených rozhodnutí, neboť soudy k nim nedospěly zákonem stanoveným postupem podle čl. 36 odst. 1 Listiny, tj. postupem stanoveným trestním řádem, což ve svém důsledku vedlo též k porušení tohoto článku z důvodu, že nebyla jednoznačně odstraněna odůvodněná pochybnost o nestrannosti soudu, a dále k porušení čl. 38 odst. 1 Listiny, neboť nebyla jednoznačně vyřešena otázka zákonného soudce.

V této souvislosti Ústavní soud poznamenává, že pojmy nezávislého a nestranného soudu a zákonného soudce jsou součástí hmotného ústavního práva (čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny), a jejich výklad je proto jeho doménou, stejně jako je doménou Evropského soudu pro lidská práva interpretace nezávislého a nestranného tribunálu ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Jak Evropský soud pro lidská práva v řadě svých rozhodnutí vložil, nestrannost soudu má dva aspekty: nestačí, že se soudce subjektivně necítí být podjatý ve vztahu k účastníkům či věci, ale i objektivně nahlíženo musí být vyloučeny oprávněné pochybnosti o jeho nestrannosti, přičemž i pouhé zdání v tomto směru může mít význam (např. v rozhodnutí Piersack proti Belgii ze dne 21. září 1982, § 30, soud konstatoval, že z rozhodování by měl být vyloučen soudce, u něhož existuje opodstatněná obava, že není zcela nestranný, neboť v sázce je důvěryhodnost, kterou soudní moc musí vzbuzovat v demokratické společnosti a zejména u účastníků řízení; srov. též Wettstein proti Švýcarsku ze dne 21. prosince 2000, § 42 - 44).

V nyní řešeném případě Ústavní soud nemá důvod pochybovat o tom, že se soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. D. Š. subjektivně necítí být podjatou, neboť poškozeného osobně nezná a ve své práci se s ním jako s kolegou přisedícím nikdy neseťkala. Objektivně však nelze pominout odůvodněnou pochybnost o její nestrannosti vyplývající ze skutečnosti, že poškozený v dané věci působí jako přisedící u stejného soudu, dokonce ve stejném trestním senátu, v jakém tato soudkyně zastupuje. Objektivní pochybnost o nestrannosti lze z tohoto důvodu mít i u ostatních soudců Obvodního soudu pro Prahu 1; ostatně tato skutečnost byla jedním z důvodů, proč se v dané věci vyloučila jiná soudkyně tohoto soudu JUDr. I. P. Ústavní soud v tomto ohledu sdílí právní názor, k němuž dospěly obecné soudy a který je považován za součást konstantní judikatury, podle něhož je-li podána obžaloba pro trestný čin útoku na veřejného činitele k soudu, kde působí soudce, který měl být tímto trestným činem poškozen, jsou dány důležité důvody k tomu, aby věc byla příslušnému soudu odňata a přikázána jinému soudu (rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 4. 1993, Rt 39/93, 4 Tz 19/93; viz též Šámal, Král, Baxa, Pury: Trestní řád. Komentář. I. díl. 4. vydání, Praha, C. H. BECK 2002, str. 146, 148). Podle názoru Ústavního soudu je vzhledem k objektivnímu testu nestrannosti soudu třeba toto pravidlo vztáhnout i na případ, kdy je poškozeným přisedící, neboť má při rozhodování v senátu stejné postavení a stejná oprávnění jako soudce [srov. § 34 odst. 2, § 35 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, § 127 trestního řádu].

Pokud jde o námitku stěžovatele ohledně praxe Obvodního soudu pro Prahu 1 při zastupování absentujícího předsedy senátu rozhodováním v senátu zcela obměněném, Ústavní soud se jí nezabýval, neboť se netýká tvrzeného zásahu do práv stěžovatele v projednávané věci.

Ústavní soud poznamenává, že námitku podjatosti a s ní související návrh na odnětí a přikázání věci již zřejmě nelze úspěšně uplatnit ve vztahu k trestnímu řízení, ale jen k řízení o návrhu na jeho obnovu.

Ústavní soud po provedeném řízení shrnuje, že Obvodní soud pro Prahu 1 a Městský soud v Praze v řízení o návrhu na povolení obnovy řízení, v němž vydaly ústavní stížností napadená rozhodnutí, porušily základní právo stěžovatele domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy a základní právo na zákonného soudce ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny, pročež ústavní stížnosti podle § 82 odst. 1, odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, zcela vyhověl a napadená rozhodnutí zrušil.